

Het kunstwerk 'Liberty - pest en honger tijdens Leidens Beleg' van Erwin Olaf in Museum De Lakenhal. FOTO ERWIN OLAF

Stilstaan bij intrigerend historiestuk Erwin Olaf

Theo de With

Leiden ■ Het is inmiddels waarschijnlijk het bekendste kunstwerk over Leidens Ontzet in de collectie van Museum De Lakenhal. De immens grote foto van Erwin Olaf was daarom gisteren het onderwerp van het eerste zondagse college in het museum.

Met honderd bezoekers was het volle bak in het auditorium van De Lakenhal. Daarmee was de eerste aflevering van de reeks colleges, die voortaan op de eerste zondag van de maand worden gehouden, meteen uitverkocht. „Dit college over Erwin Olaf stond al gepland”, zegt Nicole Roepers, conservator actuele kunst in het museum. „Het is een wrang toeval dat hij anderhalve week geleden onverwacht overleed.”

Zij kende Erwin Olaf sinds het midden van de jaren 80, omdat ze betrokken was bij galerie Fotomania die in 1985 in Leiden begon en in 1987 naar Rotterdam verhuisde. „Een van de eerste grote exposities die we in huis hadden, was de serie 'Chessmen' van Erwin Olaf.”

Ongeveer 25 jaar later benaderde Nicole Roepers de inmiddels be-

roemde fotograaf opnieuw. Hij kreeg het verzoek om een nieuw historiestuk over Leidens Ontzet te maken. Jori Zijlmans, conservator geschiedenis, zegt daarover: „Historiestukken werden vooral in de 17e en de 19e eeuw gemaakt. Het leek ons interessant om daar een 21e-eeuws historiestuk aan toe te voe-

'Meer mensen aan de pest dan aan de honger overleden'

gen. Erwin stond bovenaan ons verlanglijstje.”

De fotograaf hield een auditedag in Scheltema, want hij wilde het liefst inwoners van Leiden als figurant inzetten. Er kwamen 150 modellen in spe op af. Van de 36 ingezette figuranten was het merendeel Leidenaar. Alleen een aantal jonge mannen moest hij elders rekruteren.

In juli 2011 had Olaf de Pieterskerk drie dagen lang tot zijn beschikking voor de fotoshoot. Hij koos ervoor

om de dramatische laatste dagen van het Beleg uit te beelden. Zijlmans: „Uit onderzoek was gebleken dat er uiteindelijk meer Leidenaars zijn overleden aan de pest dan aan de honger. Dat nieuwste inzicht heeft hij meteen in zijn historiestuk verwerkt.”

Ook vond hij het belangrijk om vrouwen, een zwarte man en iemand met het syndroom van Down een plek te geven in het tafereel. „Wat dat betreft was hij zijn tijd ver vooruit”, aldus Zijlmans. Hij gebruikte voor de foto originele objecten uit De Lakenhal. Die werden elke dag met een speciaal transport naar de Pieterskerk gebracht. Erwin Olaf hield van een knipooog en bracht ook hedendaagse objecten als een leesbril, een iPod en een handtas van Chanel in beeld.

Het historiestuk 'Liberty - pest en honger tijdens Leidens Beleg' hangt sinds september 2011 in De Lakenhal. Het museum is op 3 oktober tussen 10.00 en 13.00 uur gratis te bezoeken. Erwin Olaf maakte ook in de Pieterskerk ook twee stillevenen en een serie portretten. Die bevinden zich in de collectie van de Universiteit Leiden, die naast het museum ook opdrachtgever was.

Bron:
Leidsch
Dagblad,
2 oktober
2023